

Uudenmaan ELY-keskus

12.8.2022

Maa- ja metsätalousministeriö
kirjaamo.mmm@gov.fi

Asia Uudenmaan ELY-keskuksen lausunto

Viite Lausuntopyyntö VN/5424/2020-MMM-1

Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus lausuu luonnokseen hallituksen esitykseksi laeiksi yhteisen maatalouspolitiikan strategiasuunnitelman hallinnoinnista ja maaseudun kehittämisen tukemisesta rahoituskaudella 2023–2027 sekä eräiksi niihin liittyviksi laeiksi:

Laki yhteisen maatalouspolitiikan strategiasuunnitelman hallinnoinnista

6 § Alueellinen maaseudun kehittämissuunnitelma:

”Alueellisten tavoitteiden asettamiseksi ja niitä koskevien toimenpiteiden valmisteluseksi laaditaan suunnitelma-asetuksen 69 artiklan 1 kohdan d), e), g) ja h) alakohdian mukaisista toimenpiteistä alueelliset maaseudun kehittämissuunnitelmat, joissa määritellään tukikelpoinen alue.”

Hyvä muutos, että tässä puhutaan nyt tukikelpoisesta alueesta, eikä maaseutualueesta, koska ulompaa kaupunkialuetta on Leadereiden toiveesta paikoin hyväksytty tukikelpoiseksi alueeksi.

Laki maaseudun kehittämisen tukemisesta rahoituskaudella 2023–2027

5 § määritelmät:

Epäselvyyksien välttämiseksi määritelmiin tulisi lisätä mitä tarkoitetaan maataloudella.

8 § Tuettava toiminta:

”Tuki on harkinnanvaraista ja sitä voidaan myöntää maaseutualueilla”

On hyvä, että pykälässä todetaan tuen olevan harkinnanvaraista, mutta jää hieman epäselväksi missä kohtaa harkinta on. Olisiko tarpeen todeta, että hakemukset asetetaan etusijaisjärjestykseen valintaperusteita noudattamalla, tai jotakin vastaavaa?

Pykälässä todetaan myös, että tukea voidaan myöntää maaseutualueilla. Koska maaseutualue on yleisluontoinen termi ja ulompaa kaupunkialuetta on Leadereiden toiveesta paikoin hyväksytty tukikelpoiseksi alueeksi, tulisi epäselvyyksien välttämiseksi maaseutualueen sijaan käyttää samaa termiä kuin yllä maatalouspolitiikan strategiasuunnitelman hallinnointilain 6 §:ssä eli ”alueellisissa suunnitelmissa määritelty tukikelpoinen alue”. Vaihtoehtoisesti käsite maaseutualue voisi olla määritelty 5§:ssä.

Lisäksi Uudenmaan Elyn näkemyksen mukaan hyvin perustelluista syistä voisi olla mahdollista tukea maataloustuotteiden jalostusta ja kaupan pitämistä myös kaupunkialueella. Nyt on vaara, että kaupunkialueita otetaan mukaan tukikelpoiseksi maaseutualueeksi, jotta näitä annex 1 yrityksiä saadaan tuen piiriin. Annex 1 yrityksiä koskien Uudenmaan ELY esittää lisäksi, että myönnettävän tuen vaikuttavuuden parantamiseksi tukikelpoisuus rajattaisiin keskisuurten sijaan pienyrityksiin.

10 § Tuen tarpeellisuus ja tuettavaa toimenpidettä koskeva hankesuunnitelma:

Hyvä, että todetaan tuen myöntämisen edellytyksenä olevan tuen tarpeellisuus tuen kohteena olevan toiminnan kannalta. Voisiko tähän kohtaan tarkentaa, että tuki tulisi olla tuen kohteena olevan toiminnan lisäksi tarpeellinen myös itse tuen kohteena olevan toimenpiteen toteuttamisen kannalta. Liittyen tapauksiin, jossa esim. iso yritys tekee pienen investoinnin, jonka voisivat toteuttaa pelkällä tulorahoituksella. Pykälän tarkoitusta on nyt avattu säännöskohtaisissa perusteluissa, mutta tarkoituksena tulisi näkyä riittävän selkeästi myös itse lakitekstissä.

12 § Kustannusmallit:

Varsinkin maksamisen kannalta olisi hyvä, jos tuen maksumenettelyissä hyödynnettäisiin nykyistä enemmän yksinkertaistettuja kustannusmalleja. Erityisesti toivotaan, että monen vuoden jälkeen haettavista kesälomakorvauksista ja kesälomapalkoista päästään eroon. Kannatetaan myös muutosta, että painopiste on enemmän tuotosten arvioinnissa kuin yksittäisten tositteiden tarkastamisessa.

15 § Tuen myöntämisen rajoitukset:

3) kohdan mukaan vaikeuksissa olevaa yritystä olisi mahdollista tukea, jos tuki myönnetään vähämerkityksisenä tukena. Uudenmaan ELYn näkemyksen mukaan vaikeuksissa olevalle yritykselle ei pitäisi myöntää tukea myöskään de minimiksenä.

16 § Yritystuen saaja ja tuettava toiminta:

3) kohtaan liittyen Uudenmaan näkemyksen mukaan olisi myönnettävän tuen vaikuttavuuden kannalta parempi, jos keskisuurten annex 1 yritysten sijaan voitaisiin harkinnan mukaan tukea maataloustuotteiden jalostusta ja kaupan pitämistä myös kaupunkialueella. Esitetään siis, että myös annex 1 yritysten osalta tukikelpoisuus rajattaisiin pienyrityksiin ja harkinnan mukaan kyseisten yritysten tukeminen olisi mahdollista kaupunkialueella.

Lisäksi Uudenmaan ELYn näkemyksen mukaan lakiin ei pitäisi kirjata, että paikallisen toimintaryhmän kautta voidaan myöntää tukea pääasiallisesti vain alkaville tai toimintansa alkuvaiheessa oleville mikroyrityksille. Alkuvaiheessa olevan yrityksen määritelmässä on tulkinnanvaraisuutta ja sanamuoto turhaan rajoittaa Leadereiden mahdollisuutta rahoittaa pieniä jo pidempään toimineita, mutta kehityshaluisia yrityksiä. Kyseinen joukko muodostuu helposti väliinputoajaksi, koska kooltaan ja vaikuttavuudeltaan pienemmät investoinnit/kehittämistoimet eivät yleisesti pärjää ELY-keskuksen valintaprosessissa. Pienimpien mikroyritysten hankkeiden tukeminen yrityksen iästä riippumatta soveltuu paremmin Leaderin kautta tuettavaksi. Tarpeen mukaan ELY/Leader työnjakoa voidaan sopia esim. yhteistyösopimuksissa alueilla kullekin alueelle sopivaksi.

17 § Yritystuen saajaa koskevat edellytykset:

Epäselvyyksien välttämiseksi myös päätoimisuus -käsitettä olisi tarpeen tarkentaa valtioneuvoston asetuksella (ellei sisälly jo kohtaan ”tuen edellyttämästä yritystoiminnan laajuudesta”).

18 § Yritystoiminnan tukemisen yleiset edellytykset:

1.mom 1) kohdan osalta toivotaan, että asia kirjoitettaisiin tarkemmin auki, jotta lause olisi helpommin ymmärrettävissä.

26 § Toimenpiteen toteutusaika:

Hyvä muutos, että jatkoaikaa on hyvin perustellusta syystä mahdollista myöntää, vaikka jatkoaikahakemus olisi tullut hieman myöhässä.

27 § Tuen käyttöä koskevat ehdot:

”Tuen kohteena olevan yritystoiminnan omistus- tai hallintaoikeus voidaan kuitenkin luovuttaa toiselle ennen edellä tarkoitettua määräajan päättymistä edellyttäen, että tuen saaja hankkii tilalle sellaista vastaavaa omaisuutta tai toteuttaa sellaisen yritysjärjestelyn, jonka kautta tuetun investoinnin luonne ei olennaisesti muutu.”

Tämän kohdan muotoilun pohjalta jää hieman epäselväksi mitä tarkoitetaan. Tarkoitaanko tällä, että tuetun investoinnin omistus- tai hallintaoikeutta ei ole sallittua luovuttaa toiselle ennen määräajan päättymistä? Ainoastaan yritystoiminta on mahdollista luovuttaa? Eikö luovutuksen saajan ole enää tarpeen täyttää tuen myöntämisen edellytyksiä? Ja mikäli investoinnin luovuttaminen on mahdollista, onko se sallittua ainoastaan silloin, jos hakija hankkii tilalle vastaavaa omaisuutta?

34 § Tukihakemuksen arviointi:

”Tukiehdot täyttävät hakemukset arvioidaan valintaperusteiden perusteella. Maa- ja metsätalousministeriö vahvistaa alueellisiin suunnitelmiin kuuluvien hankkeiden valintaperusteet ennen haun alkamista strategiasuunnitelman seurantakomiteaa kuultaan.”

Mitä tällä tarkoitetaan käytännössä? Käytetäänkö valintaperusteina alueellisiin suunnitelmiin sisältyviä valintakriteereitä siten, että alueet saavat omat valintakriteerit? Uudenmaan ELY kannattaa omien painotusten sallimista valintakriteereissä. Mutta ohjeistusta tähän liittyen tarvitaan pikimmiten, koska alueellisia suunnitelmia viimeistellään parhaillaan.

38 § Maksuhakemus:

Hyvä muutos, jos siirrytään myös maksuissa kokonaan sähköiseen hakemiseen. Mainittuna on myös erityistapaukset, jotka voidaan hoitaa paperilla – toivotaan, että näitä erityistapauksia ei tule paljoa, eikä siitä tule tapa.

39 § Maksuhakemuksen määräaika:

Hyvä muutos, jos lakisääteisestä vuosittaisesta maksun hakemisen määräajasta luovutaan. Olisi vain suositus hakea, mutta ei lakisääteisistä pakkoa.

57 § Tietojensaantioikeus ja tietojen luovuttaminen:

Hyvä muutos, jos eri viranomaistiedot voitaisiin jatkossa pyytää myös hyödyntäen Verohallinnon harmaan talouden selvitysyksikön laatimia velvoitteidenhoitoselvityksiä.

Yksikön päällikkö

Kari Koivisto

Yritysasiantuntija

Siina Viskari

Tämä asiakirja KEHA/6719/2022 on hyväksytty sähköisesti / Detta dokument KEHA/6719/2022 har godkänts elektroniskt

Koivisto Kari 12.08.2022 11:29

Viskari Siina 12.08.2022 11:30